

Correctievoorschrift examen VMBO-GL en TL
2003

tijdvak 2

MAATSCHAPPIJLEER 2 CSE GL EN TL

MAATSCHAPPIJLEER VBO-MAVO-D

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 REGELS VOOR DE BEOORDELING

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO- 02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 ALGEMENE REGELS

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd worden, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

- 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan een antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het beoordelingsmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
Voor de beroepsgerichte programma's in de basisberoepsgerichte, de kaderberoepsgerichte en de gemengde leerweg en voor de algemene vakken in de basisberoepsgerichte leerweg in het jaar 2003 en mogelijk latere jaren:
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de door het bevoegd gezag gegeven regels.

3 VAKSPECIFIEKE REGELS

Voor dit centraal schriftelijk examen Maatschappijleer 2 GL en TL en maatschappijleer VBO-MAVO-D kunnen maximaal 57 scorepunten worden behaald.

4 BEOORDELINGSMODEL

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 punt toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
POLITIEK		
● 1	C	
○ 2	maximumscore 1 Juiste antwoorden zijn: → Ambtenaren hebben specialistische kennis en zij spelen een grote rol bij het formuleren van voorstellen. → Ambtenaren blijven vaak langer op hun post dan ministers.	
● 3	C	
● 4	D	
● 5	C	
● 6	C	
○ 7	maximumscore 2 Voorbeelden van juiste argumenten: → Er is geen sprake meer van een scheiding der machten. → De rechtspraak is niet meer onafhankelijk. per juist argument	1
● 8	B	
● 9	A	
● 10	A	
● 11	A	
● 12	D	
○ 13	maximumscore 2 Juiste mogelijkheden zijn (twee van de volgende): → het uitoefenen van stemrecht → het lidmaatschap van een politieke partij → het individueel benaderen van politici → het inschakelen van de massamedia → het indienen van een klacht over het optreden van de overheid bij de ombudsman → het gebruik maken van officiële inspraakmogelijkheden → het recht om te demonstreren per juiste mogelijkheid	1
● 14	F	
● 15	D	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

○ 16 **maximumscore 3**

- De twee betrokken groeperingen zijn (twee van de volgende):
gemeenteraadsliden, hoofd van de politie, commissie van openbare orde en veiligheid
- Mijn beslissing is wel/niet verbieden van de demonstratie, omdat:
Hier moet een logisch consistente redenering komen gebaseerd op principes van de rechtsstaat.

Mogelijke argumenten zijn:

Een argument van een voorstander is (één van de volgende):

- er is vrijheid van meningsuiting, vrijheid van vergadering, vrijheid tot het oprichten van verenigingen, vrijheid tot het oprichten van een politieke partij.

Een argument van een tegenstander is (één van de volgende):

- de partij heeft geen democratische uitgangspunten, de burgemeester kan er niet voor instaan dat hij de openbare orde kan handhaven.

- per juiste groepering 1
- logische redenering 1

● 17 **B**

MASSAMEDIA

● 18 **F**

● 19 **A**

● 20 **B**

○ 21 **maximumscore 2**

Juiste redenen zijn (twee van de volgende):

- het garanderen van de grondwettelijke persvrijheid
- het streven naar pluriformiteit van de media
- het streven naar een goede informatievoorziening voor de burgers
- het letten op de kwaliteit van de media
- het controleren van de regels van de Mediawet
- het streven naar een gevarieerd aanbod

per juiste reden 1

● 22 **D**

● 23 **B**

● 24 **A**

● 25 **D**

● 26 **B**

● 27 **C**

● 28 **B**

Vraag	Antwoord	Scores
● 29	A	
● 30	B	
● 31	B	
○ 32	maximumscore 1 De kern van een goed antwoord is: Het uitzenden van programma's die zich bij uitstek lenen voor gezamenlijke verzorging, zoals de nieuwsuitzendingen.	
● 33	B	
● 34	A	

ANALYSE MAATSCHAPPELIJK VRAAGSTUK

- 35 **maximumscore 2**
Voorbeelden van juiste redenen zijn (twee van de volgende):
→ Omdat er grote groepen mensen uit de samenleving bij zijn betrokken.
→ Omdat de situatie in strijd is met bepaalde waarden en normen.
→ Omdat het als ongewenst beschouwd kan worden.
→ Omdat het mogelijk is om dit probleem via de overheid aan te pakken.
→ Omdat het mogelijk is om dit probleem via collectieve actie aan te pakken.
- per juist antwoord 1
- 36 **maximumscore 2**
→ Tekst 23 (hierin staan de door de politiek vastgestelde wetten, die betrekking hebben op dit probleem). 1
Voorbeelden van juiste antwoorden (één van de volgende): 1
→ Uit tekst 21: De VVD wil daarom het verschil tussen uitkering en loon uit arbeid vergroten (dit moet door wetgeving gebeuren).
→ Uit tekst 22 (één van de volgende):
• De minister van Sociale Zaken weigert echter categorisch om de bijstandsuitkering te verhogen.
• De bonden hebben om een verhoging van de uitkeringen gevraagd (dit moet door wetgeving plaatsvinden).
• Unicef stelt een verhoging van de laagste inkomens voor (dit moet door wetgeving plaatsvinden).
- 37 **maximumscore 3**
• Eén van de volgende groeperingen: ouders, eenoudergezinnen, werknemers, bonden, Unicef 1
• Deze groepering heeft minder machtsmiddelen dan politieke partijen 1
• Mijn argument hierbij is dat politieke partijen in staat zijn op zeer directe wijze het politieke besluitvormingsproces te beïnvloeden. De andere groeperingen zijn altijd afhankelijk van de politiek 1
- 38 A

Vraag	Antwoord	Scores
○ 39	<p>maximumscore 4</p> <p>→ In tekst 21 herken ik de liberale stroming en een standpunt is dat het verschil tussen betaalde arbeid en uitkering vergroot moet worden / het zien van armoede als een luxe verschijnsel</p> <p>→ In tekst 22 herken ik de sociaal-democratische stroming en een standpunt is het streven naar gelijke kansen voor iedereen / het opkomen voor de zwakkeren in de samenleving</p>	
	per juiste stroming in combinatie met een juist standpunt	2
● 40	D	
○ 41	<p>maximumscore 3</p> <p>→ De meeste overeenkomst is er met tekst 22</p> <p>→ Voorbeelden van juiste uitspraken (twee van de volgende)</p> <p>het aantal huishoudens dat van een minimuminkomen moet rondkomen is gestegen, het aantal kinderen in gezinnen met minimuminkomens gaat steeds minder op vakantie / ondanks de stijgende werkgelegenheid en het paarse armoedebeleid is daar sinds 1995 geen kentering in gekomen</p>	1 2
○ 42	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het standpunt moet consistent zijn en passen bij de gekozen argumenten. • per argument 	1 1